

**Національний університет біоресурсів і природокористування
України**

Кафедра землеробства та гербології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету землевпорядкування

Т.О.Євсюков

_____ р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

На засіданні кафедри

землеробства та гербології

Протокол № 9 від 9 червня 2020 р.

Завідувач кафедри Ганчик С.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСНОВИ ЗЕМЛЕРОБСТВА
І РОСЛИННИЦТВА**

Спеціальність

«Геодезія та землеустрій»

Спеціалізація

Факультет

Землевпорядкування

Розробник

доцент Рожко В.М.

Київ – 2020 р.

Робоча програма “Основи землеробства і рослинництва” для студентів зі спеціальності 193 – «Геодезія та землеустрій»

„_____” _____, 2020 р.

Розробник: Рожко В.М., доцент, кандидат сільськогосподарських наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри землеробства та гербології

Протокол № 9 від « 9 » червня 2020 р.

Завідувач кафедри землеробства та гербології

(підпис)

(Танчик С.П.)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2020 р.

Схвалено вченою радою факультету землевпорядкування

Протокол від “ _____ ” _____ 2020 р. № _____

“ _____ ” _____

2020 р. Голова _____

(підпис)

(Євсюков Т.О.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни “Основи землеробства і рослинництва”

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	0901 Сільське господарство і лісництво	
Напрямок підготовки		
Спеціальність	193 – «Геодезія та землеустрій»	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	іспит	
Навчальна практика	залік	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	4	3
Лекційні заняття	30 год.	4
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	30 год.	-
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - самостійної роботи студента -	4 год. 1 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни „Основи землеробства і рослинництва ” для фахівців спеціальності 193 – «Геодезія та землеустрій» є обов’язковою та невід’ємною складовою частиною циклу підготовки, яке надає їм можливість більш глибоко оцінити рівень освоєння земель та сільськогосподарського виробництва, а також бути активним учасником при розробці та освоєнні системи землеробства.

Дисципліна „ Основи землеробства і рослинництва ” базується на знаннях з ґрунтознавства, ботаніки, загальної біології, фізики, хімії та

механізації сільського господарства. В свою чергу вона тісно пов'язана та взаємодоповнюється дисциплінами, які вивчаються при підготовці фахівців даного напрямку.

Метою навчальної дисципліни „*Основи землеробства і рослинництва*” є формування у студентів спеціальності 193 – «*Геодезія та землеустрій*» теоретичних знань та практичних навичок з регулювання факторів життя рослин на засадах раціонального та ефективного використання природних ландшафтів, збереження та відтворення родючості ґрунту, одержання високих і стабільних урожаїв сільськогосподарських культур, зниження техногенного навантаження на навколишнє середовище та відновлення екологічної рівноваги при організації території в сільськогосподарському виробництві.

Як результат вивчення дисципліни майбутній фахівець повинен **знати**:

1. особливості та завдання сільськогосподарського виробництва;
2. закони природи та землеробства, їх значення та взаємозв'язок;
3. фактори та умови життя рослин, їх класифікацію та регулювання в землеробстві;
4. показники родючості ґрунтів та способи, які сприяють її збереженню та відтворенню;
5. причини та умови розвитку ерозійних процесів, забруднення біосфери під впливом господарської діяльності людини;
6. проблеми забур'яненості посівів сільськогосподарських культур та заходи регулювання чисельності бур'янів;
7. особливості організації території та розробки структури посівних площ в сільськогосподарському виробництві;
8. теоретичні основи сівозмін, їх класифікацію, особливості розробки та впровадження;
9. ґрунтозахисну ефективність культур, агрофонів та сівозмін різних типів;
10. науково обґрунтовані основи обробітку ґрунту та заходи захисту від ерозії при обробітку;
11. зональні особливості адаптивних систем землеробства, особливості їх розробки та оцінки.

Основними положеннями, що належать до **умінь** майбутнього фахівця, є наступні:

1. характеристика території та розробка раціональної структури посівних площ;
2. визначення кількості та системи сівозмін в конкретному господарстві, їх оцінка та визначення протиерозійної ефективності;
3. впровадження та освоєння сівозмін, складання ротаційної таблиці;
4. проектування системи обробітку ґрунту, спрямованої на зниження деградації ґрунтів;
5. розробка окремих складових частин адаптивних систем землеробства з контурно-меліоративною організацією території та визначення ступеня їх освоєння.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					тижні	усього	у тому числі				
			л.	п.	лаб.	інд.	с.р.			л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Змістовий модуль 1. ЗАХОДИ РЕГУЛЮВАННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ В СУЧАСНОМУ ЗЕМЛРОБСТВІ. СІВОЗМІНИ														
Тема 1. Фактори життя рослин, їх регулювання в сучасному землеробстві і рослинництві.	1		1	-			1							
Тема 2. Родючість ґрунту та її показники.	2		1	-			1							
Тема 3. Регулювання водного та повітряного режимів ґрунту в сучасному землеробстві.	3		2	-			2							
Тема 4. Регулювання поживного та теплового режимів ґрунту. Світловий режим рослин.	4		2	-			2							
Тема 5. Агробіологічна класифікація бур'янів.	5		2	4			2							
Тема 6. Інтегрована система захисту посівів від бур'янів.	6		2	2			1							
Тема 7. Наукові основи сівозмін	7		2	2			2							
Тема 8. Місце сільськогосподарських культур в сівозміні	8		2	4			2							
Тема 9. Запровадження та освоєння сівозмін. План переходу від старої до нової сівозміни. Ротаційна таблиця.	9		4	4			2							
Разом за змістовим модулем 1	9	49	18	16			15							
Змістовий модуль 2. ОБРОБІТОК ҐРУНТУ ТА СИСТЕМИ СУЧАСНОГО ЗЕМЛРОБСТВА І РОСЛИННИЦТВА В УКРАЇНІ														
Тема 1. Наукові основи обробітку ґрунту, завдання обробітку ґрунту. Заходи поверхневого, основного, спеціального обробітку ґрунту.			2	2	2		2							
Тема 2. Зяблевий обробіток ґрунту та його агротехнічне та господарське значення. Звичайний, напівпаровий і поліпшений зяблевий обробіток після культур суцільної сівби. Обробіток після просапних культур.			2	2	2		2							
Тема 3. Система передпосівного обробітку ґрунту, завдання та заходи.			2	4	2		2							

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення біологічних груп найбільш поширених бур'янів	2 год
2	Вивчення хімічних заходів контролю бур'янів	2 год
3	Методика складання сівозмін. Сівозміни Полісся	2 год.
4	Сівозміни Лісостепу, Степу	2 год.
5.	Спеціальні сівозміни та для господарств різної форми власності	2 год.
6.	Складання плану переходу від однієї сівозміни до іншої	2 год.
7.	Система обробітку ґрунту в сівозміні Полісся	2 год.
8.	Система обробітку ґрунту в сівозміні Лісостепу	2 год.
9.	Система обробітку ґрунту в сівозміні Степу	2 год.
10.	Сучасні системи землеробства в Україні	2 год.
	Разом:	20 год.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукові основи водного, повітряного, поживного та теплового режимів ґрунту і їх регулювання в землеробстві. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
2	Критерії оцінки якості попередників залежно від вирощуваних культур і зональних умов. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
3	Етапи введення та освоєння систем сівозмін в господарствах. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
4	Система основного обробітку ґрунту та її завдання. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
5	Завдання передпосівного обробітку ґрунту. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
6	Завдання післяпосівного обробітку ґрунту. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
7	Ерозія ґрунту, механізм її виникнення та шкодочинність в землеробстві України. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
8	Обробіток ґрунту на осушених землях. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
9	Обробіток зрошуваних, засолених та рекультивованих земель. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
10	Сучасні зональні системи землеробства в Україні. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
11	Особливості ведення системи землеробства в Поліссі України. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних	2

	вказівок.	
12	Система землеробства Лісостепу. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
13	Система землеробства в Степу. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
14	Біологічні особливості та технологія вирощування зернових культур. Підготовка до лабораторних занять за допомогою методичних вказівок.	2
15	Особливості технології вирощування основних технічних культур	1
16	Коренебульбоплоди, їх значення та технологія вирощування	1
17	Разом:	30